ĢENERĀLADVOKĀTA
PAOLO MENGOCI
[*Paolo Mengozzi*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2013. gada 17. janvārī[1]

Lieta C-111/10

Eiropas Komisija
pret

Eiropas Savienības Padomi

Valsts atbalsts — Padomes kompetence — LESD 108. panta 2. punkta trešā daļa — Pastāvoša atbalsta shēmas — Priekšlikums par atbilstošiem pasākumiem — Sekas — Regula Nr. 659/1999 — Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības zemes iegādei Lietuvā

1. Ar šo prasības pieteikumu Komisija lūdz Tiesu atcelt Padomes 2009. gada 16. decembra Lēmumu 2009/983/ES par to, lai Lietuvas Republikas iestādes varētu sniegt valsts atbalstu valstij piederošas lauksaimniecības zemes iegādei laikā no 2010. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums")[2].

2. Trijos citos vienlaikus iesniegtajos prasības pieteikumos Komisija apstrīd trīs Padomes lēmumus, kuri attiecas uz līdzīgiem valsts atbalstiem, kurus ir piešķīrusi Polijas Republika (lieta C-117/10), Latvijas Republika (lieta C-118/10) un Ungārijas Republika (lieta C-121/10).

3. Visos prasības pieteikumos ir izvirzīts viens un tas pats delikātais jautājums: vai priekšlikums par atbilstošiem pasākumiem, kuru Komisija saskaņā ar LESD 108. panta 1. punktu (vai attiecībā uz lietu C-117/10 – EKL 88. panta 1. punkts) izsaka, pastāvīgi pārskatot dalībvalstīs pastāvošās atbalsta piešķiršanas shēmas, ir šīs iestādes galīgās nostājas formulējums par attiecīgās shēmas saderību ar iekšējo tirgu, kas neļauj tai īstenot tai ar LESD 108. panta 2. punkta trešo daļu (vai EKL 88. panta 2. punkta trešo daļu) piešķirto kompetenci atļaut valsts atbalstu, atkāpjoties no LESD 107. panta (vai EKL 87. panta) un citām piemērojamām tiesību normām, ja to pamato ārkārtas apstākļi?

I – Atbilstošās tiesību normas

4. Saskaņā ar LESD 108. panta 1. punktu:

"Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm, pastāvīgi pārskata visas atbalsta piešķiršanas sistēmas, kas pastāv šajās valstīs. Tā iesaka šīm valstīm attiecīgus pasākumus, kas vajadzīgi sakarā ar iekšējā tirgus pakāpenisku attīstību vai darbību."

1 — Oriģinālvaloda – itāļu.
2 — OV 2010, L 338, 93. lpp.

5. Šī panta 2. punkta trešajā un ceturtajā daļā ir paredzēts:

"Pēc dalībvalsts lūguma Padome var pieņemt vienprātīgu lēmumu par to, ka atbalsts, ko šī valsts piešķir vai paredz piešķirt, atzīstams par saderīgu ar iekšējo tirgu, atkāpjoties no 107. panta vai 109. pantā paredzētajām regulām, ja tādu lēmumu attaisno ārkārtas apstākļi. Ja Komisija attiecībā uz šādu atbalstu jau sākusi šā punkta pirmajā daļā paredzēto procedūru, tad tas, ka attiecīgā valsts iesniedz Padomei lūgumu, šo procedūru pārtrauc līdz laikam, kamēr Padome dara zināmu savu attieksmi.

Ja Padome trijos mēnešos pēc minētā lūguma iesniegšanas tomēr nav darījusi zināmu savu attieksmi, šo jautājumu izlemj Komisija."

6. Ņemot vērā, ka atbilstošās tiesību normas šajā lietā un lietā C-117/10 būtībā sakrīt, attiecībā uz Lietuvas Pievienošanās Eiropas Savienībai akta (turpmāk tekstā – "2003. gada Pievienošanās akts")[3] IV pielikuma 4. nodaļas, 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai[4], Kopienas pamatnostādņu attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē (turpmāk tekstā – "2000. gada lauksaimniecības pamatnostādnes")[5] un Kopienas pamatnostādņu attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007.–2013. gadam (turpmāk tekstā – "lauksaimniecības pamatnostādnes 2007.–2013. gadam")[6] saistošo tiesību normu izklāstu es atļaušos atsaukties uz manis šodien sniegto secinājumu minētajā lietā 5.–16. punktu.

7. Paziņojumā, kas ir publicēts 2008. gada 15. marta *Oficiālajā Vēstnesī*[7], Komisija saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 19. panta 1. punktu ir dokumentējusi "skaidru un beznosacījuma" Lietuvas piekrišanu priekšlikumiem veikt vajadzīgos pasākumus, kas ir ietverti lauksaimniecības pamatnostādņu 2007.–2013. gadam 196. punktā, kuru Lietuvas iestādes ir rakstiski paziņojušas Komisijai 2007. gada 22. martā.

II – Tiesvedības priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

8. Atbilstoši 2003. gada Pievienošanās akta IV pielikuma 4. nodaļā noteiktajai kārtībai 2004. gada 31. augustā Lietuva ir paziņojusi Komisijai pasākumus, kurus tā vēlējās uzskatīt par pastāvošu atbalstu, kas definēts EKL 88. panta 1. punktā, līdz trešā gada beigām no pievienošanās dienas. To vidū ir iekļauta shēma "Atbalsts zemes iegādei"[8].

9. Ar 2006. gada 22. novembra lēmumu[9] Komisija izskatīja un atļāva līdz 2010. gada 31. decembrim atbalsta shēmas projektu ieguldījumiem lauksaimniecības zemes, kuras platība nepārsniedz 300 hektārus, iegādei, ko Lietuvas iestādes ir paziņojušas un kas bija paredzēts, lai noteiktu nosacījumus racionāli pārvaldītu lauku saimniecību izveidošanai. Saskaņā ar šo projektu atbalsts varēja tikt piešķirts, pamatojoties uz diviem alternatīviem mehānismiem. Ar pirmo mehānismu, kuram piekļuve bija tikai jaunajiem lauksaimniekiem, bija paredzēts pirkuma cenas samazinājums, reizinot to ar 0,6 gadījumā, ja maksājums bijis skaidrā naudā, vai ar 0,75 citos gadījumos. Saskaņā ar otro mehānismu atbalstu veidoja starpība starp procentu likmi, ko faktiski maksā pircējs (vismaz 5 %), un bankas piemēroto procentu likmi. Atbalsta piešķiršana bija pakārtota dažiem papildnosacījumiem, kas

3 — Akts par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV L 236, it īpaši 798. lpp.).

4 — OV L 83, 1. lpp.

5 — OV 2000, C 28, 2. lpp.

6 — OV 2006, C 319, 1. lpp.

7 — OV C 70, 11. lpp.

8 — OV C 147, 17.6.2005., 2. lpp. Saistībā ar Lietuvu aplūkojamā shēma ir iekļauta 20. punktā.

9 — N 112/2005, Atbalsts zemes iegādei (OV C 317, 6. lpp.). Lēmuma angļu valodas versija ir pieejama Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē pēc adreses http://ec.europa.eu/agriculture/stateaid/decisions/n11205_en.pdf.

atšķirās atkarībā no piemērojamā mehānisma, kā, piemēram, atbilstībai minimālajiem standartiem vides aizsardzības, higiēnas un dzīvnieku labturības jomā vai pienākumam neatsavināt iegādāto zemi, vai pienākumam piecu gadu laikā nemainīt no valsts iegādātās zemes izmantošanas mērķi. Iespējamajiem atbalsta saņēmējiem turklāt bija jāatbilst dažiem nosacījumiem, piemēram, tiem bija jābūt praktiskā darba pieredzei lauksaimniecībā vai diplomam, kas apliecina pabeigtu īpašu profesionālo izglītību. Atbalsta apmērs nevarēja pārsniegt 40 % no attaisnotajiem izdevumiem. Atbalsta shēmu bija paredzēts piemērot līdz 2010. gadam [10].

10. Ar 2005. gada 30. maija vēstuli Komisija aicināja dalībvalstis iesniegt tai priekšlikumus, lai vienkāršotu noteikumus par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē. Ar 2006. gada 19. jūnija vēstuli Lietuvas valdība lūdza Komisiju saglabāt iespēju sniegt atbalstu ieguldījumiem lauksaimniecības zemes iegādē, it īpaši jaunajiem lauksaimniekiem, vajadzības gadījumā samazinot atbalsta apmēru. Šī dalībvalsts savu nostāju apstiprināja Komisijas un dalībvalstu 2006. gada 22. un 23. jūnija sanāksmes laikā.

11. Ar 2009. gada 12. novembra "Lauksaimniecības un zivsaimniecības" Padomei adresētu vēstuli Lietuvas iestādes lūdza izņēmuma kārtā saskaņā ar EKL 88. panta 2. punkta trešo daļu atļaut valsts atbalstu lauksaimniecības zemes iegādei Lietuvā. 2009. gada 4. decembrī minētā dalībvalsts iesniedza Padomei papildinformāciju.

12. 2009. gada 16. decembrī Padome vienbalsīgi (atturoties septiņām delegācijām) pieņēma apstrīdēto lēmumu. Šī lēmuma 1. pantā ir paredzēts:

"Lietuvas iestāžu izņēmuma kārtā piešķirtais valsts atbalsts aizdevumiem, lai iegādātos valstij piederošu lauksaimniecības zemi, kuru summa nepārsniedz 55 miljonus [Lietuvas litu (LTL)] un kuri ir piešķirti laikā no 2010. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim, ir uzskatāms par saderīgu ar iekšējo tirgu."

13. Atbalsts, kas tika atzīts par saderīgu, apstrīdētā lēmuma preambulas piektajā un sestajā apsvērumā ir aprakstīts šādi:

"(5) Valsts atbalsts tiks sniegts divos alternatīvos veidos: 1) iegādātās zemes tirgus cenu reizinot ar noteiktu koeficientu (0,6 vai 0,75 gados jaunajiem lauksaimniekiem, ja ir izpildīti visi nosacījumi, kas paredzēti atbalsta plānā); 2) pārdodot uz nomaksu valstij piederošo lauksaimniecības zemi – šajā gadījumā atbalsta lielums atbilst starpībai starp faktisko procentu likmi, ko maksā pircējs un kas nav mazāka par 5 %, un bankas piemēroto procentu likmi.

(6) Piešķiramā valsts atbalsta lielums kopā ir [LTL] 55 miljoni, un tam vajadzētu dot iespēju laikā no 2010. gada līdz 2013. gadam kopā iegādāties 370 000 hektāru lauksaimniecības zemes – ne vairāk kā 300 hektāru lauksaimniecības zemes vienam pircējam. Atbalsta summai, ko izmaksā vienai saimniecībai, vajadzētu būt apmēram LTL 11 000 [..]."

III – Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

14. Ar prasības pieteikumu, kas Tiesas kancelejā ir reģistrēts 2010. gada 26. februārī, Komisija cēla šo prasību. Ar 2010. gada 9. augusta rīkojumu Ungārijas Republikai, Lietuvas Republikai un Polijas Republikai tika dota atļauja iestāties lietā Padomes prasījumu atbalstam.

10 — Skat. lēmuma 2.2. punktu.

15. Komisija lūdz Tiesu atcelt apstrīdēto lēmumu un piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Padome lūdz Tiesu noraidīt prasību kā nepamatotu un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Ungārija, Polija un Lietuva lūdz Tiesu noraidīt prasību kā nepamatotu. Polija atbalsta Padomes prasījumus arī attiecībā uz tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanas piespriešanu Komisijai.

IV – Par prasību

16. Savas prasības atbalstam Komisija izvirza četrus pamatus, kas balstās attiecīgi uz Padomes kompetences pieņemt apstrīdēto lēmumu neesamību, pilnvaru nepareizu izmantošanu, lojālas sadarbības principa starp iestādēm pārkāpumu un acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

A – *Par pirmo prasības pamatu – Padomes kompetences neesamību*

17. Savā pirmajā prasības pamatā, kas balstās uz Padomes kompetences neesamību, Komisija būtībā apgalvo, ka lauksaimniecības pamatnostādņu 2007.–2013. gadam 196. punktā formulētais priekšlikums par atbilstīgiem pasākumiem kopā ar Lietuvas piekrišanu šim priekšlikumam ir "lēmums", ar kuru Komisija esot atzinusi, ka valsts atbalsta shēma, kas ar apstrīdēto lēmumu tikusi atļauta uz visu minēto pamatnostādņu piemērošanas laiku, proti, līdz 2013. gada 31. decembrim, nav saderīga ar kopējo tirgu. Atgādinot Tiesas 2004. gada 29. jūnija spriedumu [11] un 2006. gada 22. jūnija spriedumu [12], uz kuru analīzi es atsaucos manis šodien sniegto secinājumu lietā C-117/10 27.–31. punktā, Komisija uzskata, ka saskaņā ar pirmtiesību principu, uz kuru saskaņā ar šiem spriedumiem balstās kritērijs, pēc kā tiek sadalīta Komisijai un Padomei LESD 108. panta 2. punktā piešķirtā kompetence, šajā lietā Padomei nebija kompetences pieņemt apstrīdēto lēmumu.

18. Lietas dalībnieku debatēs Tiesā būtībā ir izvirzīti trīs jautājumi. Pirmais jautājums attiecas uz ar apstrīdēto lēmumu atļautās valsts atbalsta shēmas statusu, un atbildei uz to ir jāizvērtē, vai, kā apgalvo Komisija, šī shēma sakrīt ar shēmu, kas ir iepriekš minēto pamatnostādņu 2007.–2013. gadam 196. punktā ietvertā priekšlikuma par atbilstošiem pasākumiem priekšmets, vai – kā turpretī uzskata Padome – tas ir jauns un atšķirīgs valsts atbalsts (skat. tālāk 1) punktu). Otrais jautājums ir par priekšlikuma par atbilstošiem pasākumiem, kuram ieinteresētā dalībvalsts ir piekritusi, sekām (skat. tālāk 2) punktu). Visbeidzot, trešajā jautājumā tiek prasīts definēt lauksaimniecības pamatnostādņu 2007.–2013. gadam 196. punktā formulētā priekšlikuma par atbilstošiem pasākumiem un attiecīgās Lietuvas piekrišanas apjomu (skat. tālāk 3) punktu).

1) Par valsts atbalsta shēmu, kas ir atļauta ar apstrīdēto lēmumu

19. Manuprāt, ir grūti noliegt, ka atbalsta shēmas, kas ir aprakstītas attiecīgi Komisijas 2006. gada 22. novembra lēmumā un apstrīdētajā lēmumā, būtībā sakrīt. Turklāt 2009. gada 12. novembra vēstulē Padomei Lietuva tai skaidri lūdz "pagarināt šobrīd atļauto valsts atbalstu valsts īpašumā esošās zemes iegādei līdz 2013. gada 31. decembrim". Padomes norādītie argumenti, lai pierādītu, ka šīs divas atbalsta shēmas ir atšķirīgas, būtībā apgalvojot, ka ar apstrīdēto lēmumu apstiprinātajai shēmai esot atšķirīgs ilgums, citi saņēmēji un tā pamatojoties uz jauniem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, manuprāt, ir jānoraida ar to pašu pamatojumu, kas ir izklāstīts manis šodien sniegto secinājumu lietā C-117/10 53., 54. un 56. punktā, uz kuriem es atļaušos atsaukties. Saistībā ar Padomes apgalvojumu, ka ar apstrīdēto lēmumu atļautās shēmas īstenošanai būs jāpieņem jauns tiesiskais regulējums, ir jānorāda, ka Lietuvas valdība nepiemin šādu pieņemšanu, bet, gluži pretēji, savos apsvērumos

11 — 2004. gada 29. jūnija spriedums lietā C-110/02 Komisija/Padome (Krājums, I-6333. lpp.).

12 — Spriedums lietā C-399/03 Komisija/Padome (Krājums, I-5629. lpp.).

vairākkārt ir apstiprinājusi, ka tiesiskajā regulējumā, kas ir paziņots Komisijai 2005. gadā, nav izdarīti nekādi grozījumi. Visbeidzot, ir jānorāda, ka 2009. gada 12. novembra un 2009. gada 4. decembra vēstulēs, kas ir adresētas Padomei, Lietuva skaidri ir lūgusi to apstiprināt "šobrīd spēkā esošās atbalsta shēmas pagarinājumu".

20. Turklāt netiek apstrīdēts, ka atbalsta shēmas, kuras ar apstrīdēto lēmumu ir atzītas par saderīgām ar iekšējo tirgu, ir "jauns atbalsts" Regulas Nr. 659/1999 1. panta c) punkta izpratnē, jo shēmu, ko Lietuva ir paziņojusi 2005. gadā, bija paredzēts piemērot vienīgi līdz 2009. gada 31. decembrim un Komisija minētajā 2006. gada 22. novembra lēmumā ir atļāvusi to līdz šim datumam. Lai arī no šo secinājumu 17. punktā minētās judikatūras principā izriet, ka šāda kvalifikācija vien nav izšķiroša, lai tiktu izslēgta Padomes kompetence LESD 108. panta 2. punkta trešās daļas izpratnē (šajā ziņā skat. manis šodien sniegto secinājumu lietā C-117/10 50. punktu), tomēr šajā lietā, kā tas būs redzams turpmāk, tam ir noteicoša nozīme. Šajā ziņā pietiek konstatēt, ka Komisijas 2006. gadā apstiprinātās shēmas pagarināšanai pēc 2009. gada 31. decembra būtu vajadzīgs jauns paziņojums un jauns Komisijas nostājas formulējums, kas apstiprinātu tās saderību, jo šī shēma nav atbilstoša Regulai Nr. 1857/2006.

2) Par priekšlikuma par atbilstošiem pasākumiem, kuram ieinteresētā dalībvalsts ir piekritusi, sekām

21. Pamatojoties uz apsvērumiem, kas ir izklāstīti manis šodien sniegto secinājumu lietā C-117/10 62.–72. punktā, uz kuriem es atsaucos, es uzskatu, ka priekšlikums par atbilstīgiem pasākumiem, kuram tā adresāte dalībvalsts ir piekritusi, ir Komisijas *galīgās nostājas formulējums* par attiecīgās valsts atbalsta shēmas saderību [ar kopējo tirgu] un rada *lēmuma sekām līdzīgas obligātas tiesiskās sekas*. Tātad, manuprāt, ar šo tiesību aktu, pamatojoties uz šo secinājumu 17. punktā minēto Tiesas judikatūru, var netikt pieļauts, ka tiek pieņemts tam pretrunā esošs lēmums saskaņā ar LESD 108. panta 2. punkta trešo daļu.

22. To sakot, tālāk ir jādefinē, pirmkārt, Komisijas lauksaimniecības pamatnostādņu 2007.–2013. gadam 196. punktā ietvertajā priekšlikumā par atbilstošiem pasākumiem formulētās nostājas par atbalsta lauksaimniecības zemes iegādei saderību apjoms, un, otrkārt, pienākumu, kurus Lietuva ir uzņēmusies, piekrītot šim priekšlikumam, apjoms. Iespējamais konstatējums, ka Padomei nebija kompetences pieņemt apstrīdēto lēmumu, faktiski ir atkarīgs no šīs dubultās pārbaudes iznākuma.

3) Par lauksaimniecības pamatnostādņu 2007.–2013. gadam 196. punktā ietverto atbilstošo pasākumu un par Lietuvas piekrišanas apjomu

23. Manis šodien sniegto secinājumu lietā C-117/10 74. punktā esmu norādījis, ka, lai arī ir taisnība, ka lauksaimniecības pamatnostādnēs 2007.–2013. gadam ietvertā nostāja ir tāda, ka atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības zemes iegādē principā nav saderīgs [ar tirgu], ja tas neatbilst Regulas Nr. 1857/2006 4. panta 8. punktam, tomēr plānoto individuālo atbalstu un jaunu atbalsta shēmu gadījumā tāds nostājas formulējums vien nevar tikt uzskatīts par galīgu, jo Komisijai saskaņā ar minēto pamatnostādņu 183. punktu katrā ziņā ir jākonstatē un jāatzīst šī nesaderība, ievērojot LESD 108. pantā paredzēto kontroles procedūru. Šī iemesla dēļ es noraidīju Komisijas tēzi, kura vairākkārt ir atkārtota aplūkojamās prasības pieteikumā un saskaņā ar kuru ar lauksaimniecības pamatnostādnēm 2007.–2013. gadam "ir atzīts", ka no 2007. gada 31. decembra līdz 2013. gada 31. decembrim ar iekšējo tirgu nav saderīgi visi – tātad arī tie, kas vēl nav ieviesti, – atbalsti ieguldījumiem lauksaimniecības zemes iegādē, kuri neatbilst šīm pamatnostādnēm. Kā, manuprāt, to ir pareizi norādījusi Padome un Lietuvas valdība, atbalstot tādu tēzi Komisijai faktiski tiktu atzītas likumdošanas tiesības, atkāpjoties no LESD 108. pantā paredzētajām procedūrām.

24. Šādā kontekstā, kā arī ņemot vērā lauksaimniecības pamatnostādņu 2007.–2013. gadam 196. punktā formulētā priekšlikuma par atbilstošiem pasākumiem un ieinteresētās dalībvalsts uzņemto saistību kopīgās sekas, iepriekš minētajos secinājumos esmu uzskatījis, ka Komisijas nostājas par šajā dalībvalstī pastāvošajām atbalsta shēmām lauksaimniecības zemes iegādei formulējumam ir galīgs raksturs un ar to netiek pieļauts izmantot EKL 88. panta 2. punkta trešajā daļā paredzēto Padomes kompetenci (skat. 75. un 76. punktu).

25. Tomēr apstākļi šajā lietā ir atšķirīgi un neļauj nonākt pie tāda paša secinājuma. Faktiski, lai arī ir taisnība, ka Lietuva rakstiski ir paziņojusi savu "skaidro un beznosacījuma" piekrišanu [13] Komisijas lauksaimniecības pamatnostādņu 2007.–2013. gadam 196. punktā ierosinātajiem priekšlikumiem, tādējādi līdz ar citām dalībvalstīm, kuras ir paziņojušas savu piekrišanu, uzņemoties pienākumu līdz 2009. gada 31. decembrim grozīt savu atbalsta shēmu lauksaimniecības zemes iegādei, tomēr netiek apstrīdēts, ka tajā pašā dienā attiecīgās shēmas piemērošana izbeidzās. No tā izriet, ka praktiski Lietuvai nebija jāveic nekādi esošās shēmas grozījumi un ka tās uzņemtās saistības faktiski bija izbeigušās tajā pašā brīdī, kad varētu rasties šī pienākuma neizpilde.

26. Tādos apstākļos ar apstrīdēto lēmumu nav leģitimēts vienošanās, kas ir noslēgta, piemērojot LESD 108. panta 1. punktu, pārkāpums un tas nav pretrunā Komisijas galīgās nostājas formulējumam, jo, kā ir minēts iepriekš, šī nostājas formulēšana attiecas vienīgi uz shēmām, kuras ir minētas pamatnostādņu 2007.–2013. gadam 196. punktā, proti, Lietuvas gadījumā – uz shēmu, kuru bija paredzēts piemērot tikai līdz 2009. gada 31. decembrim.

27. Pie citādāka secinājuma, iespējams, varētu nonākt vienīgi apgalvojot, ka Lietuva ir piekritusi lauksaimniecības pamatnostādnēm 2007.–2013. gadam to kopumā, uzņemoties pienākumu visā laikposmā no 2009. gada 31. decembra līdz 2013. gada 31. decembrim neieviest minētajām pamatnostādnēm neatbilstošas shēmas lauksaimniecības zemes iegādes atbalstam. Tomēr, pirmkārt, tāds apgalvojums, kas ir atrodams dažās Komisijas apsvērumu rindkopās, būtu pretrunā Lietuvas Komisijai paziņotās piekrišanas apmēram, kurš, kā tas izriet no 2008. gada 15. marta *Oficiālajā Vēstnesī* publicētā paziņojuma, bija tikai par šo pamatnostādņu 196. punktā iekļautajiem atbilstošajiem pasākumiem. Otrkārt, tādējādi LESD 108. panta 1. punktā paredzēto un Regulas Nr. 659/1999 18. un 19. pantā regulēto mehānismu faktiski tiktu atļauts piemērot ārpus tam paredzētās darbības jomas, proti, pastāvīgās esošo atbalsta shēmu pārbaudes.

28. Visbeidzot, kaut arī pamatnostādnēs 2007.–2013. gadam, neapšaubāmi, ir ietverta Komisijas nostāja, saskaņā ar kuru Regulas Nr. 1857/2006 nosacījumiem neatbilstošs atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības zemes iegādē nav saderīgs ar iekšējo tirgu, kā to pareizi apgalvo Komisija, tomēr nevarētu tikt uzskatīts, ka ar šādu nostāju varētu tikt izslēgta Padomes LESD 108. panta 2. punkta trešajā daļā paredzētā kompetence, ja vien netiek mainīta šo secinājumu 17. punktā minētā judikatūra, saskaņā ar kuru vienīgi galīgās nostājas formulēšana var radīt tādas sekas. Lai arī risinājums, kuru šajā lietā es iesaku Tiesai, varētu šķist pārāk formāls, tomēr tas šķiet vienīgais risinājums, kas ir saderīgs ar šajā judikatūrā sniegto Tiesas interpretāciju par kritērijiem, pēc kuriem tiek sadalītas Komisijai un Padomei LESD 108. pantā piešķirtās kompetences.

4) Secinājumi par Padomes kompetenci pieņemt apstrīdēto lēmumu

29. Pamatojoties uz minētajiem apsvērumiem, iesaku Tiesai noraidīt Komisijas prasības pirmo pamatu par Padomes kompetences neesamību.

13 — Skat. paziņojumu, kas ir publicēts 2008. gada 15. marta *Oficiālajā Vēstnesī* (C 70).

B – *Par otro un trešo prasības pamatu – attiecīgi pilnvaru nepareizu izmantošanu un lojālas sadarbības principa pārkāpumu*

30. Ar otro prasības pamatu Komisija būtībā apgalvo, ka, atļaujot atbalsta pasākumus, kas lauksaimniecības pamatnostādņu 2007.–2013. gadam 196. punktā ir atzīti par nesaderīgiem ar kopējo tirgu, Padome LESD 108. panta 2. punkta trešajā daļā tai piešķirto kompetenci esot izmantojusi citiem mērķiem, nevis tiem, kas ir paredzēti līgumā. Pēc tās uzskatiem, ar šo tiesību normu Padome esot pilnvarota ārkārtas apstākļos atzīt par saderīgu ar kopējo tirgu valsts atbalstu, kuru Komisija nevarētu atļaut, bet neesot piešķirtas pilnvaras šai iestādei atcelt Komisijas vērtējumu par atbalsta saderību [ar kopējo tirgu], kas ir ietverts tiesību aktā ar saistošo spēku.

31. Šajā ziņā es piekrītu premisai, uz kuru ir balstīts aplūkojamais prasības pamats, proti, ka lauksaimniecības pamatnostādņu 2007.–2013. gadam 196. punkts kopā ar Lietuvas piekrišanu tajā formulētajiem atbilstīgajiem pasākumiem ir galīgs un saistošs Komisijas nostājas formulējums par to pasākumu saderību ar kopējo tirgu, kuri būtībā ir identiski pasākumiem, kas ir apstrīdētā lēmuma priekšmets. Tomēr šīs lietas faktiskajos apstākļos tāds nostājas formulējums, kurš attiecas uz shēmu, kuras darbība – tāpat kā Lietuvas uzņemtās saistības to grozīt – ir beigusies 2009. gada 31. decembrī, nevar turpināt radīt sekas pēc šī datuma.

32. Tādēļ uzskatu, ka arī otrais prasības pamats par pilnvaru nepareizu izmantošanu ir jānoraida.

33. Ar trešo prasības pamatu Komisija apgalvo, ka, pieņemot apstrīdēto lēmumu, Padome ir atbrīvojusi Lietuvu no sadarbības pienākuma, kas to saista LESD 108. panta 1. punktā paredzētās esošo valsts atbalsta shēmu pastāvīgās pārbaudes ietvaros, un no pienākuma, kuru Lietuva ir uzņēmusies, piekrītot Komisijas ieteiktajiem atbilstošajiem pasākumiem. Tādējādi Padome esot pārkāpusi ar līgumu nodibināto institucionālo līdzsvaru, iejaucoties Komisijai ar līgumu piešķirtajā kompetencē.

34. Arī šis aplūkojamais pamats, manuprāt, ir jānoraida. Faktiski tas ir balstīts uz premisu, ka ar apstrīdēto lēmumu esot notikusi iejaukšanās pienākumā, kuru Lietuva bija uzņēmusies pret Komisiju, grozīt esošo atbalsta shēmu zemes iegādei, lai nodrošinātu tās atbilstību lauksaimniecības pamatnostādnēm 2007.–2013. gadam. Tā kā šis pienākums izbeidzās 2009. gada 31. decembrī, dienā, kad beidzās minētā shēma, neatkarīgi no visiem citiem apsvērumiem Komisijas apgalvotā iejaukšanās nav pierādīta.

C – *Par ceturto prasības pamatu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā par ārkārtas apstākļu esamību un Līguma un vispārīgo Savienības tiesību principu pārkāpumu*

35. Ceturtajā prasības pamatā Komisija būtībā izvirza divus iebildumus, kurus tagad izskatīšu atsevišķi. Pirmkārt, tā apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā esot pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā, jo apstākļiem, uz kuriem ir atsauce atļauto atbalsta pasākumu pamatojumā, nav ārkārtas rakstura. Otrkārt, tā uzskata, ka šie pasākumi, it īpaši ņemot vērā piešķirtās atļaujas ilgumu, neesot samērīgi ar sasniedzamajiem mērķiem.

36. Vispārīgi attiecībā uz "ārkārtas apstākļu" jēdzienu LESD 108. panta 2. punkta trešās daļas izpratnē, Padomes rīcības brīvības raksturu un apjomu, īstenojot šajā pantā piešķirto kompetenci, un par Tiesas veiktās pamatojoties uz šo pantu pieņemto lēmumu kontroles ierobežojumiem es atļaušos atsaukties uz manis šodien sniegto secinājumu lietā C-117/10 86. un 87. punktā izklāstītajiem apsvērumiem.

1) Par pirmo iebildumu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā par ārkārtas apstākļu esamību LESD 108. panta 2. punkta trešās daļas izpratnē

37. Pirmkārt, Komisija norāda, ka apstrīdētajā lēmumā kā ārkārtas apstākļi kļūdaini esot norādītas dažas *strukturālas problēmas Lietuvas lauksaimniecības nozarē*. Konkrētāk, tā atsaucas uz šī lēmuma preambulas otro apsvērumu, kurā Padome apgalvo, ka "lauksaimnieku nepietiekamo ieņēmumu dēļ ir grūti uzlabot Lietuvas lauku saimniecību nelabvēlīgo platības struktūru", un precizē, ka "2009. gadā 52,5 % no visām lauku saimniecībām bija saimniecības, kuru platība bija līdz 5 hektāriem". Turklāt Komisija uzskata, ka Padome kā ārkārtas apstākli kļūdaini esot norādījusi "*tirgus apstākļu attīstību*", it īpaši lauksaimniecības produktu cenu samazināšanos 2009. gadā, kas ir minēta apstrīdētā lēmuma preambulas trešajā apsvērumā. Visbeidzot, saistībā ar faktoriem, kas ir minēti apstrīdētā lēmuma preambulas ceturtajā apsvērumā, proti, ar to, ka 2008. gada beigās un 2009. gadā "lauksaimniekiem trūk[a] pašu kapitāla", un "kredītiestādes par aizdevumiem lauksaimniecības zemes iegādei pras[īja] augstas procentu likmes", Komisija norāda, ka pirmajam faktoram esot strukturāls raksturs, turpretī otrais, kas ir ekonomiskās krīzes sekas, esot atkarīgs no vispārējās situācijas, kas ir aprakstīta apstrīdētā lēmuma preambulas trešajā apsvērumā.

38. Vispirms šajā saistībā ir jānorāda, ka, manuprāt, Komisija pareizi apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma preambulas otrajā apsvērumā minētie elementi, proti, mazas lauku saimniecības un zems lauksaimniecības ienākumu līmenis, ņemot vērā to strukturālo, nevis konjunktūras raksturu, *paši par sevi* nav ārkārtas apstākļi LESD 108. panta 2. punkta trešās daļas izpratnē; to neapstrīd ne Padome, ne Lietuva.

39. Tomēr, pretēji tam, ko apgalvo iestāde prasītāja, apstrīdētā lēmuma argumentācijā šie elementi nav minēti kā ārkārtas apstākļi, bet – precīzāk – kā faktori, kas raksturo Lietuvas lauksaimniecības ekonomikas struktūru, atsauce uz kuriem galvenokārt ir paredzēta, lai novērtētu ekonomiskās un sociālās sekas, kuras ir izraisījusi [ekonomikas] lejupslīde, kas ir galvenais elements, ar kuru, pamatojoties uz šī lēmuma preambulas trešā un ceturtā apsvēruma saturu, ir pamatoti atļautie pasākumi. Tas pats var tikt attiecināts uz lauksaimnieku finanšu līdzekļu trūkumu, kura strukturālo raksturu Komisija turklāt tikai piemin, tomēr nesniedzot pierādījumus.

40. Otrkārt, no iepriekš minētā 1996. gada 29. februāra sprieduma lietā Komisija/Padome skaidri izriet, ka, īstenojot LESD 108. panta 2. punkta trešajā daļā paredzēto kompetenci, Padomei ir atļauts balstīties uz kādas noteiktas ekonomikas nozares strukturālo problēmu *noturību* vai *saasināšanos*, lai novērtētu nelabvēlīgās konjunktūras ietekmi uz šo nozari[14].

41. Saistībā ar Komisijas argumentu, ka 2009. gadā reģistrētie ienākumu līmeņa kritums un lauksaimniecības produktu cenu samazinājums, kā arī ekonomiskā krīze, kas ir sākusies 2008. gada rudenī un turpinājusies visu 2009. gadu, notika visās dalībvalstīs, ir jāatgādina, ka, pamatojoties uz judikatūru, apstāklis, ka kāda noteikta situācija varētu vienlaicīgi skart vairākas dalībvalstis vai, iespējams, attiekties uz vairākām ekonomikas nozarēm, īpaši ņemot vērā sekas, kādas tas ir varējis izraisīt attiecīgajā dalībvalstī, katrā ziņā neizslēdz, ka tas varētu būt būtisks apstāklis LESD 108. panta 2. punkta trešās daļas piemērošanas nolūkā[15]. Šajā ziņā pati Komisija savos apsvērumos ir uzsvērusi, ka Lietuvu ļoti smagi ir skārusi ekonomiskā krīze, kas, kā ir minēts iepriekš, ir galvenais faktors, uz kuru Padome ir pamatojusies apstrīdētajā lēmumā. Komisija turklāt neizslēdz, ka vispārējās ekonomiskās krīzes situācija teorētiski varētu būt ārkārtas apstāklis.

42. Pamatojoties uz iepriekš minēto, es uzskatu, ka Komisija nav pierādījusi, ka ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā par tādu apstākļu esamību, kuri pamato lēmuma pieņemšanu saskaņā ar LESD 108. panta 2. punkta trešo daļu.

14 — C-122/94 (*Recueil*, I-881. lpp., 21. punkts).

15 — Līdzīgs Komisijas arguments ir noraidīts iepriekš minētā 1996. gada 29. februāra sprieduma Komisija/Padome 22. punktā.

2) Par apstrīdētajā lēmumā atļauto pasākumu nepiemēroto un nesamērīgo raksturu

43. Pirmkārt, Komisija apgalvo, ka shēma zemes iegādes atbalstam neļaujot atrisināt vai samazināt tādas strukturālās problēmas kā lauku saimniecību mazais izmērs. Tāda veida atbalsts kā Padomes apstiprinātais atbalsts, palielinot pieprasījumu pēc lauksaimniecības zemes un izraisot šīs zemes cenas pieaugumu, nevis lauksaimniecības īpašuma strukturālās izmaiņas, kā dēļ galu galā tas esot izdevīgāks pārdevējiem nekā pircējiem. Pamatojoties uz *Eurostat* izstrādātajiem datiem – kas pēc Tiesas pieprasījuma tikuši papildināti ar datiem no Lietuvas Statistikas institūta – Komisija norāda, ka gadu gaitā – kaut arī shēma lauksaimniecības zemes iegādes atbalstam Lietuvā pastāv kopš 2003. gada – lauku saimniecību vidējais lielums esot pieaudzis tikai minimāli. Replikā tā ir precizējusi – un pret to Lietuvas valdība, kurai Tiesa jautājuma formā lūdza formulēt savu nostāju, nav iebildusi –, ka 2006. un 2007. gadā reģistrētais pieaugums nekādā ziņā nevarot būt atbalsta piešķiršanas rezultāts, jo Lietuva šajā sakarā par šiem gadiem neesot paziņojusi Komisijai nekādus izdevumus. Atbildē uz Tiesas rakstveida jautājumu Lietuva ir norādījusi, ka *Eurostat* dati galvenokārt attiecas uz nacionalizētās zemes atpakaļatdošanu agrākajiem īpašniekiem, savukārt statistikas par valstij piederošās zemes privatizāciju, kuras ietvaros tika paredzēta aplūkojamā atbalsta sniegšana, analīze liecina par ievērojamu zemes gabalu vidējā lieluma pieaugumu no 2005. gada līdz 2009. gadam.

44. Neatkarīgi no tā, kā tiek interpretēti Komisijas un Lietuvas iesniegtie statistikas dati, es uzskatu, ka, lai gan šie dati liecina par nelielu Lietuvas lauku saimniecību vidējā lieluma pieaugumu gadu gaitā, ar to vien nav pietiekami, lai varētu tikt pierādīts, ka Padome, uzskatot, ka ar apstrīdēto lēmumu apstiprinātie pasākumi bija piemēroti, lai sasniegtu šī lēmuma preambulas desmitajā apsvērumā minētos mērķus, tostarp ne tikai Lietuvas lauku saimniecību struktūras un lauksaimniecības efektivitātes uzlabošanu, bet arī šajā dalībvalstī notiekošās agrārās reformas pabeigšanu, *acīmredzami* būtu pārsniegusi tās rīcības brīvības robežas. Tāpat es neuzskatu, ka vienīgi apgalvojums, ka, piemērojot atbalsta shēmu ieguldījumiem lauksaimniecības zemes iegādē, nav izdevies samazināt strukturāli augstās procentu likmes par aizdevumiem lauksaimniecības zemes iegādei Lietuvā, varētu – bez pierādījumiem – būt pietiekams, lai pierādītu šīs shēmas acīmredzami nepiemēroto raksturu mērķa uzlabot lauksaimnieku izredzes piekļūt šiem aizdevumiem sasniegšanai. Saistībā ar Komisijas argumentu, par kuru arī nav sniegti pierādījumi, ka vienīgās atbalsta ieguldījumiem lauksaimniecības zemes iegādē sekas esot šīs zemes cenas pieaugums, ir jānorāda, ka apstiprinātā shēma attiecās tikai uz valstij piederošās zemes pārdošanu; šim elementam būtu bijis jāierobežo spekulatīvas darbības.

45. Otrkārt, Komisija norāda, ka, lai pārvarētu krīzes sekas, 2009. gadā tā ir pieņēmusi īpašu paziņojumu par valsts atbalsta pasākumu Kopienas pagaidu shēmu, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos[16] (turpmāk tekstā – "pagaidu shēma"), pamatojoties uz kuru – saskaņā ar dažiem vēlākiem grozījumiem[17] – tika atļauta dalībvalstu dažāda veida intervence lauku saimniecību atbalstam, tostarp – it īpaši – pagaidu atbalsts apmērā līdz EUR 15 000 līdz 2010. gada beigām. Komisija uzskata, ka, neņemot vērā šo atbalstu, kas īpaši ir paredzēts ar krīzi saistīto problēmu risināšanai, un, konkrētāk, nepārbaudot, vai ar minēto atbalstu varētu tikt novērstas šīs problēmas, Padome esot pārkāpusi samērīguma principu. Turklāt Komisija uzskata, ka Padomei esot bijis jāņem vērā citi atbalsta instrumenti, tādi kā Regula Nr. 1535/2007[18], ko Lietuvas iestādes esot varējušas izmantot apstrīdētajā lēmumā norādīto lauksaimnieku problēmu risināšanai.

16 — OV C 83, 1. lpp.

17 — Komisijas paziņojums, ar ko groza valsts atbalsta pasākumu Kopienas pagaidu shēmu, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos (OV 2009, C 261, 2. lpp.).

18 — Komisijas 2007. gada 20. decembra Regula (EK) Nr. 1535/2007 par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības produktu ražošanas nozarē (OV L 337, 35. lpp.).

46. Komisijas argumenti liek izvērtēt, vai un cik lielā mērā Padomei ir jāņem vērā Savienības līmenī jau veiktie pasākumi to situāciju risinājumam, kuras pieteikuma iesniedzēja dalībvalsts norādījusi kā ārkārtas apstākļus. Šajā saistībā, pamatojoties uz manis šodien sniegto secinājumu lietā C-117/10 96. punktā izklāstītajiem apsvērumiem, uz kuriem es atsaucos, es uzskatu, ka vērtējumā, ko Padome veic saskaņā ar LESD 108. panta 2. punkta trešo daļu, tai ir pienākums ņemt vērā vismaz jau esošus pasākumus, kas ir *īpaši* paredzēti, lai labotu situācijas, kuras var pamatot ar attiecīgā atbalsta atļauju [19], nenosakot šādi Padomei pienākumu pārbaudīt vai norādīt savā lēmumā tiesību noteikumu kopumu, kas regulē attiecīgo jomu.

47. Šajā lietā no apstrīdētā lēmuma neizriet, ka Padome būtu pārbaudījusi, vai Lietuva ir izmantojusi pagaidu shēmas sniegtās iespējas un kādas sekas ir bijušas iespējamajiem uz šī pamata īstenotajiem pasākumiem [20]. Tomēr jānorāda, ka, pirmkārt, lai arī ierobežota apmēra tiešo subsīdiju, uz kurām atsaucas Komisija, funkcija bija mazināt ekonomiskās krīzes ietekmi, tās nebija īpaši paredzētas, lai veicinātu ieguldījumus lauku saimniecību struktūras uzlabošanai vai lai pabeigtu šajā dalībvalstī notiekošo zemes reformu, un, otrkārt, tās varēja tikt piešķirtas tikai līdz 2010. gada 31. decembrim, kā turklāt to ir norādījusi Lietuva savās 2009. gada 12. novembra un 4. decembra vēstulēs Padomei. Šādos apstākļos, manuprāt, Padome ir pareizi uzskatījusi, ka ar mērķtiecīgāku un ilgāku iejaukšanos, iespējams, arī kopā ar citiem instrumentiem, varētu gan tikt sasniegts mērķis mazināt finanšu krīzes sekas, it īpaši lauksaimnieku grūtības piekļūt aizdevumiem, gan adekvātāk reaģēt uz Lietuvas lauksaimniecības ekonomikas strukturālajām problēmām. Turpretī man nešķiet, ka Padomei būtu bijis īpašs pienākums, kā to apgalvo Komisija, ņemt vērā Regulu Nr. 1535/2007 [21], jo šis instruments nav īpaši paredzēts lēmumā minēto mērķu sasniegšanai. Katrā ziņā ar apstrīdēto lēmumu apstiprinātā shēma ir paredzēta, lai veicinātu ieguldījumus lauksaimniecības zemes iegādē, un tātad, salīdzinot ar minēto regulu, darbojas citā līmenī.

48. Treškārt, Komisija norāda uz strukturālo problēmu, kuras ar apstrīdētajiem pasākumiem būtu jārisina, un šo pasākumu pamatojuma nesaskaņotību. Šajā saistībā man jau ir bijusi iespēja norādīt, ka ekonomiskās un finanšu krīzes ietekme uz Lietuvas lauksaimniecības nozari ir galvenais iemesls, kas apstrīdētā lēmuma argumentācijā attaisno aplūkojamo pasākumu atzīšanu par saderīgiem [ar kopējo tirgu] No pirmā acu uzmetiena Komisija tātad pareizi konstatē neatbilstību starp šo pamatojumu un Padomes secinājumu apstrīdētā lēmuma preambulas desmitajā apsvērumā, proti, ka "[..] pastāv izņēmuma apstākļi, kas – atkāpjoties no nosacījumiem un vienīgi tiktāl, cik tas ir vajadzīgs zemes reformas sekmīgai pabeigšanai un lai Lietuvā uzlabotu lauku saimniecību struktūru un lauksaimniecības efektivitāti, – tādu atbalstu ļauj uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu". Tomēr, lasot apstrīdēto lēmumu kopā ar Lietuvas iesniegto lūgumu (kas it īpaši izriet no 2009. gada 12. novembra vēstules Padomei), kļūst skaidrs, ka šie pasākumi galvenokārt ir paredzēti, lai minētajā dalībvalstī varētu tikt pabeigta zemes reforma, kas, kā Lietuvas valdība to paskaidro savā iestāšanās rakstā, bija apstājusies vai katrā ziņā palēninājās negatīvās, ārkārtas un neparedzamas krīzes ietekmes uz Lietuvas lauksaimniecības nozari rezultātā tādā ziņā, ka ir gan palielinājušās strukturālās problēmas šajā nozarē, gan samazinājušās lauksaimnieku iespējas piekļūt aizdevumiem, iegādājoties lauksaimniecības zemi. Lasot apstrīdēto lēmumu tādā nozīmē, tas nav nekonsekvents, kā to norāda Komisija.

49. Visbeidzot, Komisija uzsver, ka apstiprināto pasākumu ilgums, kā arī šo pasākumu izraisīto seku ilgstošā ietekme (tie ir finansējumi ilgtermiņa aizdevumiem) padarot šos pasākumus par nesamērīgiem.

19 — Šajā ziņā skat. arī ģenerāladvokāta Kosmas [*Cosmas*] secinājumus iepriekš minētajā lietā C-122/94 (it īpaši 85. punkts).

20 — Tomēr ir jānorāda, ka gan 2009. gada 12. novembra, gan 4. decembra vēstulē Padomei Lietuvas iestādes ir izklāstījušas apsvērumus, kādēļ tās ir uzskatījušas, ka pagaidu shēma nav pietiekoša, lai pārvarētu grūtības, kuras ir radījusi ekonomiskā un finanšu krīze.

21 — Minēta iepriekš 18. zemsvītras piezīmē.

50. Manuprāt, LESD 108. panta 2. punkta trešajā daļā paredzētās Padomes kompetences izņēmuma raksturs nozīmē, ka pasākumiem, uz kuriem attiecas atkāpe, ir jābūt ierobežotiem laikā un ka tie var tikt atļauti tikai uz laiku, kāds ir strikti vajadzīgs lēmuma pamatojumā minēto apstākļu uzlabošanai [22]. Tas nozīmē, ka, ja LESD 108. panta 2. punkta trešās daļas kārtībā pieņemtais lēmums attiecas uz atbalsta shēmām, kuras ir paredzēts piemērot relatīvi ilglaicīgi, kā tas ir šajā lietā, Padomei, ņemot vērā apstākļus, kas ir norādīti paziņojuma par saderību pamatojumā, ir jānorāda iemesli, kādēļ tā uzskata to par vajadzīgu. Kaut arī šajā lietā apstrīdētajā lēmumā patiešām ir sniegtas tikai nenozīmīgas norādes par iemesliem, kādēļ tika uzskatīts, ka attiecīgā shēma ir jāatļauj uz četriem gadiem, šie iemesli var tikt izsecināti no šī lēmuma konteksta, kā arī no atļauto pasākumu veida, problēmām, kuras ar tiem bija jāpalīdz atrisināt, un no izvirzītajiem mērķiem. Turklāt apstiprināmo pasākumu ilguma jautājumu Lietuva ir izvirzījusi savās 2009. gada 12. novembra un 4. decembra vēstulēs, tajās būtībā atsaucoties uz zemes privatizācijas procesa palēninášanos finanšu krīzes dēļ un neiespējamību to veikt īsā laikā – katrā ziņā līdz 2010. gada 31. decembrim, kas ir pagaidu shēmas beigu datums. Tā kā apstrīdētajā lēmumā ir iekļauta atsauce uz šo lūgumu, var tikt uzskatīts, ka Padome netieši ir pārņēmusi minētās dalībvalsts izklāstītos apsvērumus. Savos rakstveida apsvērumos, kurus Padome ir iesniegusi Tiesā, tā ir precizējusi un papildinājusi šo pamatojumu.

51. Kas attiecas uz Komisijas izvirzīto iebildumu, jānorāda, ka tas būtībā ir pamatots ar konstatējumu, ka atkāpes, kas ir piešķirta ar apstrīdēto lēmumu, un lauksaimniecības pamatnostādņu 2007.–2013. gadam piemērošanas laikposma ilgums sakrīt; tas, pēc iestādes prasītājas uzskata, liecinot par to, ka Padomes izvēle vairāk atbilst nolūkam paralizēt šo pamatnostādņu piemērošanu, nevis vajadzībai ierobežot atkāpi tiktāl, ciktāl tas ir strikti vajadzīgs, lai labotu konstatēto līdzsvara trūkumu. Tomēr, pat konstatējot šo sakritību, es uzskatu, ka, ņemot vērā šī lēmuma pamatojumā kā ārkārtas apstākļus minētos ilgtermiņa mērķus, kurus ir paredzēts sasniegt ar šo lēmumu (it īpaši lauksaimniecības reformas pabeigšanu), un ekonomiskās un finanšu krīzes ietekmes sekas, kas arī var saglabāties ilgā laika posmā, Komisija nav pierādījusi, ka, atļaujot aplūkojamo shēmu laikposmā no 2010. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim, Padome būtu acīmredzami pārsniegusi rīcības brīvības, kas tai ir piešķirta LESD 108. panta 2. punkta trešajā daļā paredzētās kompetences īstenošanai, robežas.

52. Pamatojoties uz iepriekš minētajiem iemesliem, uzskatu, ka arī prasības ceturtais pamats ir jānoraida.

V – Secinājumi

53. Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, iesaku Tiesai:

— prasību noraidīt,

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un

— nospriest, ka dalībvalstis, kas ir iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

22 — Šajā ziņā skat. spriedumu lietā C-122/94 Komisija/Padome (minēts iepriekš, 25. punkts).